

2) комплекс вправ, необхідних для покращення ефективності елементів боротьби, які застосовуються при затриманні [4].

Загальновідомо, що ці комплекси спрямовані на розвиток груп м'язів, які найчастіше є антагоністами, тому необхідно розвивати їх комплексно, чергуючи між собою.

Тому розвитку в процесі організації занять фізичної підготовкою курсантів і слухачів освітніх організацій системи МВС України та працівників територіальних органів слід приділяти особливе значення. Заняття різними видами єдиноборств сприяє розвитку швидкісних та силових якостей.

---

1. Бортник С.М. Рівень фізичної підготовки як ключова вимога до кандидатів на службу в Національній поліції України. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України : зб. наук. праць. Харків : ХНУВС, 2018. С. 57-59

2. Криволапчук В. О., Кримська М. С., Ряшко С. М., Бутов С. Є. : навч. посібник для слухачів і курсантів ВНЗМВС України з навчальної дисципліни Спеціальна фізична підготовка / за заг. ред. проф. Є. М. Моїсєєва та проф. О. Ф. Долженкова. Київ-Одеса, 2009. 208

3. Мірошніченко, Валерія. "Розвиток бойових мистецтв у курсантів." Теоретичні та практичні аспекти розвитку науки та освіти: V матеріали Міжнародної науково-практичної конференції м. Львів, 30-31 травня 2022 року.–Львів: Львівський науковий форум, 2022.73 с. 40.

4. Александрова, Олена, and Віктор Головка. "Проблематика підвищення рівня фізичної підготовки майбутніх офіцерів поліції." Вступне слово. 2021. с. 5

Василь ПОЛИВАНЮК

доцент кафедри

тактико-спеціальної підготовки

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СКЛАДОВИХ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ПРИМУСОВИХ ЗАХОДІВ ВПЛИВУ

Розглядаючи даний аспект, хотілось би зробити акцент на тому, що обрана нами проблематика є доволі вагомою та актуальною як у теоретичному, так і у практичному сенсі. На сучасному етапі розвитку Національної поліції, постає проблема своєчасного прийняття процесуально вірних правомірних рішень поліцейськими стосовно застосування заходів примусу. Правові підстави застосування примусових заходів впливу визначений у такому нормативно-правовому акті як Закон України «Про Національну поліцію», відповідно до якого поліцейські під час виконання

своїх професійних обов'язків уповноважені застосовувати конкретні примусові заходи впливу: 1) фізична сила; 2) спеціальні засоби; 3) вогнепальна зброя.

Сучасні поліцейські часто приймають рішення щодо уникнення заходів примусу у необхідних випадках, не бажаючи паперової тяганини під час службових розслідувань, будучи психологічно неготовими, не здатними до їх застосування, тим самим піддають ризику власне життя та здоров'я та колег. Важливе значення для прийняття процесуально вірних правомірних рішень поліцейськими до застосування заходів примусу має їх психологічна компетентність.

Психологічна компетентність – це здатність поліцейського психологічно грамотно, раціонально, адекватно й якісно самооблізовуватися, тактично й законно застосовувати конкретні примусові заходи впливу. Слід вказати, що детермінуючими складовими психологічної компетентності українських поліцейських визначаються взаємодоповнюючі та взаємозалежні професійні елементи: вміння, звички, навички, мотивація, здібності, розвиток інтелекту, професійно-психологічна підготовка, досвід у вказаній сфері тощо [2].

Провідне місце в системі взаємодоповнюючих і взаємозалежних елементів психологічної компетентності співробітника займає мотивація. Саме завдяки їй службовець спроможний адекватно, раціонально й якісно займатися професійною діяльністю. Ціннісно-сенсову складову психологічної компетентності поліцейського визначає саме світогляд, тобто його світосприйняття, переживання та розуміння сутності та меж правомірності заходів примусу [1].

Професійно-психологічною готовністю є настрій особи на процес правомірного й ефективного застосування примусових заходів. Досвід – це практично апробовані особою знання, уміння та навички у галузі прийняття процесуально вірних правомірних рішень поліцейськими до застосування заходів примусу [2].

У той же час у разі вміння впевнено і правомірно застосовувати примусові заходи впливу поліцейський набуває феноменальну якість, важливу для формування його практичних навичок протягом виконання ним службових обов'язків. Для набуття поліцейським навичок професійного застосування примусових заходів впливу у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання під час викладення «Вогневої підготовки», «Тактико-спеціальної підготовки» слід проводити заняття за комплексним практикумом, який містить спеціально розроблені і затверджені специфічні справи, які виконуються з вогнепальною зброєю, спеціальними засобами, а також фабульними психологічними ситуаціями, що дають курсантам відчуття обстановку застосування зброї ближче до реальної [2].

Отже, розглядаючи сутність основних складових психологічної компетентності поліцейського, у галузі застосування заходів примусу, слід

зазначити, що усі вони взаємозалежні та взаємопов'язані. Тому, під час їх розвитку та формування у поліцейського необхідно обов'язково їх урахувати. Враховуватися вони повинні не лише як окремі структурні елементи психологічної компетенції працівника Національної поліції України, але й в комплексі. Якщо хоча б одна з складових цього комплексу відсутня, то в результаті психологічна компетенція поліцейського порушується, не в залежності від того, який рівень інших елементів.

---

1. Бондаренко В. В., Решко С. М., Ємчук О. І. Компоненти професійної компетентності працівників підрозділів патрульної служби Національної поліції України. Юридична психологія. 2016. №. 2. С. 81-90.

2. Попик Р., Ніколаєв О. Комплексне удосконалення застосування вогнепальної зброї курсантами ВНЗ МВС України, як майбутніх працівників поліції. 2021. С. 265.

Володимир РОГАЛЬСЬКИЙ
старший викладач кафедри
спеціальної фізичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ І СЛУХАЧІВ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ МВС УКРАЇНИ

Фізична підготовка в органах внутрішніх справ відіграє важливу роль і становить основу їх діяльності. Саме тому їй приділяється особлива увага і встановлюються високі вимоги при відборі кандидатів на навчання.

За своєю сутністю фізична підготовка являє собою складний і цілеспрямований процес, спрямований на розвиток і вдосконалення професійно значущих фізичних якостей. За допомогою даного процесу курсанти розвивають різного роду навички і вміння, вчать застосовувати педагогічні технології та рекомендації на практиці.

Безумовно, кожному курсанту, слухачу і офіцеру необхідно підтримувати достатній рівень фізичної підготовки. Для цього необхідно удосконалювати свої рухові навички і виробляти в собі різні якості: витривалість, швидкість, силу [1, с. 89].

З цього приводу написано чимало наукових праць такими провідними фахівцями, як В. А. Спиридонов, В. П. Волков, А. А. Харлампієв. В свою чергу, А. А. Харлампієв вважав, що ефективність виконання прийомів боротьби безпосередньо залежить від певних обставин, які складаються під час їх застосування, від рівня підготовленості співробітника, від знання їм різних хитрощів правопорушників.

Тому для ефективності застосування бойових прийомів боротьби